

81 SERİ NO'LU KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Resmi Gazete Sayısı 24333

Resmi Gazete Tarihi 01/03/2001

Kapsam

1. Katma Değer Vergisi İadelerinin Mahsuben Yerine Getirilmesi

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun(1) 32 nci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak, ihracat istisnasından ve ihrac kaydıyla teslimlerden doğan katma değer vergisi iadelerinin, hak sahibi mükellefin kendisinin ve mal ya da hizmet satın aldığı kişilerin vergi borçlarının yanı sıra ortaklarının vergi borçları ile kendisinin, ortaklarının ve mal ya da hizmet satın aldığı mükelleflerin Sosyal Sigortalar Kurumu prim borçlarına mahsup edilmesi uygun görülmüştür.

Bu uygulama aşağıdaki usul ve esaslara göre yürütülecektir.

A. Katma Değer Vergisi İadesinin Ortakların Vergi Borçlarına Mahsubu

28 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin(2) A/3 bölümünde ihracatçıların ve ihrac kaydıyla mal teslim edenlerin lehine doğacak katma değer vergisi iadesini, kendisinin veya kendisine mal ya da hizmet satanların vergi borçlarına mahsup edilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

39 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin(3) II. bölümünde de kolektif şirketler ile adi ortaklıkların katma değer vergisi iade miktarının ortaklarının vergi borçlarına mahsup edilmesinde aranılan belgeler hakkında açıklamalar yapılmıştır.

Bu defa, sermaye şirketleri ve kooperatiflerin ihracat istisnası ve ihrac kaydıyla teslimlerinden doğan katma değer vergisi iadesinin, ortaklarının vergi borçlarına mahsubu işleminde de miktarına bakılmaksızın inceleme raporu ve teminat aranılmaması uygun görülmüştür. Kooperatifler ve sermaye şirketlerinin bu kapsamda yapacakları mahsup talep dilekçesi tüzelkişiliği temsile yetkili kişilerce kaşe tatbik edilerek imzalanacak ve dilekçeye vergi borcunun mahsubu talep edilen ortak veya ortakların adı, soyadı, unvanı, bağlı oldukları vergi dairesi, sicil numarası, vergi borçlarının türü, dönemi ve tutarını ihtiva eden bir liste ile ortaklarının da bu mahsubu talep ettiklerini belirten yazıların aslı veya noter onaylı örneği eklenecektir.

B. Katma Değer Vergisi İadesinin Sosyal Sigortalar Kurumu Prim Borçlarına Mahsubu

Mükellefler ihracat istisnası veya ihrac kaydıyla teslimlerinden doğan katma değer vergisi iadesini kendilerinin, ortaklarının ve kendilerine mal teslimi veya hizmet ifasında bulunan mükelleflerin Sosyal Sigortalar Kurumuna olan prim borçlarına mahsubunu talep edebileceklerdir. Bu talep; katma değer vergisi iadesinin doğduğu dönemi, mahsubu istenilen tutarı, prim borcunun mahsubu istenilen kişi ve kuruluşların adı, soyadı, unvanı, adresi, vergi dairesi, hesap numarası, prim borcu olan Sosyal Sigortalar Kurumu şubesi ve prim borcu tutarlarını belirten bir dilekçe ile yapılacaktır. Dilekçeye, Sosyal Sigortalar Kurumundan alınan, kendisinin ve prim borçlarının mahsubu talep edilen mükelleflerin prim borçlarını ve gecikme zammı tutarlarını gösteren bir yazı eklenecektir. Bu yazıda ilgili kurumun banka hesap numarası da yazılı olacaktır.

Prim borçlarından mahsubu talep edilen tutar, miktarına bakılmaksızın ve inceleme raporu veya teminat aranılmaksızın iade edilecektir. Ancak iadenin kesinleşmesi için, katma değer vergisi iadelerinin vergi borcuna mahsubu işleminde aranılan belgelerin vergi dairesine verilmesi şarttır. Bu belgeler verilmedikçe iade alacağının doğmayacağı tabiidir.

Katma değer vergisi iade alacağından öncelikle mükellefin kendisinin vergi borçları mahsup edilecektir. Bundan sonra iadenin kalan kısmı, mükellefin talebi doğrultusunda kendisinin sosyal sigortalar kurumu prim borcuna veya ortakları ya da mal veya hizmet satın aldığı kişilerin vergi veya prim borçlarına mahsup edilecektir.

Mükellefin vergi dairesine ibraz ettiği Sosyal Sigortalar Kurumu şubelerinden alınan belgede gösterilen prim borcu tutarları, bu şubelerin banka hesap numaralarına gönderilecektir. Bu şubelerdeki prim borcu vergi iadesi talep eden mükellefin kurumdan getirdiği belgelerin teslimden sonra ödeme veya diğer nedenlerle vergi dairelerince gönderilen tutara göre azalmışsa, prim borcu tutarından arta kalan kısım Sosyal Sigortalar Kurumu şubesinde derhal vergi dairesine iade edilecektir. Arta kalan tutarların prim borçlusuna iadesi veya ileride doğacak prim borçlarına mahsuben bekletilmesi söz konusu değildir.

Mahsuben ödenen vergi borcu ile prim borcu tutarları için mükellefin iade hakkı olmadığı saptanması halinde, bu tutarların haksız katma değer vergisi iadelerine ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde mükelleften aranılacağı tabiidir.

Sosyal Sigortalar Kurumu borçlarının tahsilinde de 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulandığından, vergi dairesince bu işlemlerin gerçekleştirildiği tarihte prim borcunun vadesinin geçmiş olması halinde, borcun vade tarihi ile Sosyal Sigortalar Kurumuna ödemenin yapıldığı tarihler arasında gecikme zammı uygulanabileceğinden, mükelleflerin bu hususu göz önünde bulundurmaları gerekmektedir.

2. İnceleme Raporu ve Teminat Aranılmadan Yapılacak İadelerde Sınır

Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak, inceleme raporu ve teminat aranılmadan iade yapılabilmesine imkan veren sınırlar :

- Transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasındaki taşımacılık işlerinde 500 milyon liradan 1 milyar liraya,

- Tekstil ve konfeksiyon sektöründe yapılan fason işler dolayısıyla vergi tevkifatı uygulamasından doğan mahsuben iadelerde 200 milyon liradan 2 milyar liraya,

yükseltilmiştir

Teminat ve inceleme raporu aranılmaksızın yapılacak iadeler konusunda bu Tebliğ ile belirlenen yeni sınırlar, incelemesine başlanılmamış nakden veya mahsuben iade talepleri bakımından da geçerli olup, bu Tebliğle belirlenen yeni sınırın altındaki nakden veya mahsuben iade işlemleri için verilen teminatlar vergi dairesince çözülecektir.

İncelemesine başlanılmış olan nakden veya mahsuben iade talepleri ise inceleme elemanınca gerek duyulması halinde, bu bölümde öngörülen düzenlemelere bağlı kalınmaksızın inceleme sonucuna göre yerine getirilecektir.

3. TIR Karnelerinin Tasdiki

Uluslararası taşımacılık istisnasının belgelendirilmesinde, noter ve ilgili gümrük idarelerinin yanı sıra yeminli mali müşavirlerce tasdik edilmiş TIR Karnesi suretlerinin de kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Öte yandan TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesine (TIR Sözleşmesi) göre ülkemizde kefil kuruluş sayılan Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği, 85/9449 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı(4) ile TIR Karnelerini vermeye ve lüzumu halinde bunları büyük şehirlerdeki ticaret odaları kanalı ile tevzi edebilmeye yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, uluslararası taşımacılık istisnasının belgelendirilmesinde; Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin TIR işlemlerini yapmakla görevlendirdiği ticaret ve sanayi odalarınca tasdik edilmiş olan TIR karnesi suretleri de kabul edilecektir.

4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bildirilmesi

69 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin(5) 1.1.3. bölümünde, teşvik belgesi veren idarelerin, aylık dönemler itibariyle verdikleri teşvik belgesi kapsamındaki yatırım mallarından makine ve teçhizat kapsamına girenlerin tutarlarını mükellef bazında Gelirler Genel Müdürlüğüne bildirmesi öngörülmüştür.

Ancak teşvik belgesi veren idareler bu bilgileri değil, teşvik belgelerini ve eklerini Bakanlığımıza göndermektedir.

Teşvik belgeleri ve eki listeler gönderilmeyecek, makine ve teçhizat kapsamına giren malların tutarlarını mükellef bazında gösteren listeler aylık dönemler itibarıyla Gelirler Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.

5. Özel Matrah Şekli Uygulaması

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin (f) bendi hükmünün verdiği yetkiye dayanılarak, belediyeler tarafından yapılan şehiriçi yolcu taşımacılığında kullanılan biletlerin ve kartların bayiler tarafından satışında özel matrah şekline göre vergileme yapılması uygun görülmüştür.

Buna göre, belediyeler veya bağlı işletmeleri tarafından yapılan şehiriçi yolcu taşımacılığında (metro dahil) kullanılan bilet ve kartların, bu işletmeler dışındaki bayiler tarafından yolculara satışına ilişkin katma değer vergisi, bayiinin satış bedeli üzerinden iç yüzde oranına göre hesaplanarak belediyelere bağlı işletmelerce beyan edilecektir.

Bayiler, bu şekildeki bilet veya kart satışları için ayrıca vergi hesaplamayacaklardır. Özel matrah şekline göre vergilendirilen bilet ve kart satışları dışında katma değer vergisine tabi başka faaliyetleri olmayan bayilerin katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirmelerine gerek bulunmamaktadır.

6. Atık Kağıt ve Hurda Plastik Malzeme Tesliminde Tevkifat Uygulaması

Katma değer vergisi mükelleflerinden yapılacak atık kağıt ve hurda plastik malzeme alımlarında, teslim bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisinin 2/3'ünün alıcı tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilmek üzere vergi tevkifatına tabi tutulması, 1/3'ünün ise satıcıya ödenmesi uygun görülmüştür.

Tevkifat kapsamına, kağıt, karton, mukavva ile plastik malzeme üretiminde kullanılan atık, hurda veya kırpıntı kağıtlar ile plastik maddeler girmektedir.

Bu uygulama 51 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin**(6)** (II) bölümündeki açıklamalara ve 53 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin**(7)** hurda metal teslimlerinde tevkifat uygulamasına ilişkin usul ve esaslara göre yürütülecektir.

7. İcra Yoluyla Yapılan Satışlarda İşlemin Gerçekleşmemesi Halinde Katma Değer Vergisi İadesi

İcra dairelerince yapılan satışlarda katma değer vergisi uygulamasına ilişkin açıklamaların yapıldığı 48 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin**(8)** (D) bölümünde, icra dairelerince müzayede mahallerinde yapılan satışlar nedeniyle hesaplanan verginin en geç ilgili mevzuatı uyarınca bedelin tahsil edildiği gün vergi dairesine beyan edilip ödeneceği, katma değer vergisinin ödenmemesi halinde teslimin gerçekleştirilmeyeceği belirtilmiştir.

Öte yandan 15 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin**(9)** (I) bölümünde ise müzayede mahallerinde yapılan satışlarda satışın herhangi bir nedenle gerçekleşmemesi halinde vergi tahakkuk ettirilmeyeceği, tahakkuk ettirilen verginin terkin edileceği açıklanmıştır. Buna göre, müzayede suretiyle yapılan satışlarda herhangi bir nedenle malların alıcıya tesliminin gerçekleşmemesi halinde vergiyi doğuran olay meydana gelmemektedir.

Bu durumda teslimi gerçekleşmeyen mallar için katma değer vergisi ödenmiş olması halinde bu verginin tahakkuktan terkin edilerek, alıcıya ödenmek üzere satışı yapan kurum veya kuruluşa iade edilmesi gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

- (1)** 02/11/1984 tarihli ve 18563 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- (2)** 01/08/1988 tarihli ve 19886 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- (3)** 12/03/1992 tarihli ve 21169 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- (4)** 11/05/1985 tarihli ve 18751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- (5)** 14/08/1998 tarihli ve 23433 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- (6)** 10/01/1996 tarihli ve 22519 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- (7)** 30/03/1996 tarihli ve 22596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- (8)** 13/07/1995 tarihli ve 22342 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- (9)** 21/7/1985 tarihli ve 18818 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.